

Månadsrapport per oktober 2021 för barn- och skolnämnden

Sammanfattning

Barn- och skolnämnden redovisar ett negativt resultat på -5,0 mnkr per oktober månad. Resultatet för samma period föregående år (2020) uppgick till -29 mnkr. Barn- och skolnämnden har efter beslut av kommunfullmäktige fått en utökad budgetram med 15 mnkr för 2021 inom ramen för Coronapaketet "Nystart Norrtälje".

Prognosen för hela året som lämnas i denna månadsrapport visar på ett resultat på -13 mnkr. Det är en försämring med ca 2 mnkr jämfört med den prognos på -10,8 mnkr som lämnades i samband med delårsrapport 2. Resultatet påverkas av utbetalning av kompensation till fristående verksamhet (15 mnkr) för underskott i den kommunala förskole- och skolverksamheten under perioden 2018–2020, och engångsbetalning till lärare (enligt nytt läraravtal HÖK21) på ca 2 mnkr.

Antalet barn inskrivna i förskola och pedagogisk omsorg bedöms bli ca 25 fler än budgeterat i genomsnitt under året. Prognosen för antalet elever i förskoleklass och grundskola har dock skrivits ner från höstterminens start och understiger budgeterat med ca 100 elever. Även antalet elever inskrivna i fritidshemmet understiger kraftigt budgeterat antal. Däremot har antalet elever som skrivs in i grundsärskolan ökat från 52 till 74 elever mellan augusti 2020 och november 2021. Det ökade antalet elever i grundsärskolan har medfört en akut lokalbrist för Norrtälje grundsärskola, men också högre kostnader än budgeterat för s.k. "nivåpeng" och skolskjuts.

Höstterminen startade med närundervisning i alla årskurser. Endast enstaka skolenheter och årskurser har under hösten behövt bedriva fjärr- och distansundervisning p.g.a. lokal smittspridning under hösten. Pandemiläget bevakas dock fortfarande dagligen utifrån smittläget och dialog med Smittskydd Stockholm. Under november har skolenheterna i samverkan med centrala barn- och elevhälsan och Region Stockholm påbörjat vaccination mot covid-19 för elever i åldersgruppen 12–15 år. Utöver vaccinationer kommer även s.k. gurgeltester för smittspårning för covid-19 att genomföras i verksamheten. Kommunen kommer enligt information från Regionen att erhålla viss kostnadstäckning för vaccinationerna genom statsbidrag på 200 kr per elev i åldersgruppen.

Nedan redovisas de betygsresultat som inte var tillgängliga för redovisning i delårsrapport 2:

Indikator 2021	Kön	Målvärde 2021	Utfall 2021	Värde Helår 2020	Källa
Andel elever som når kunskapskraven i alla ämnen årskurs 9, kommunala skolor (%)	Alla	77,0%	75,9%	72,3%	KOLADA N15561
Andel elever i årskurs 9 som uppnått gymnasiebehörighet till yrkesprogram (kommunal grundskola) (%)	Alla	87,5%	86,3%	86,1%	KOLADA N15564

Ekonomi

Driftbudget

Resultaträkning (tkr)

Konto	Utfall 2020	Budget 2021	Prognos 2021	Avvikelse budget vs Prognos 5	Budget Jan – Okt 2021	Utfall Jan - Okt 2021	Avvikelse Jan - Okt
Intäkter	162 152	151 186	168 086	16 900	125 988	137 631	11 643
Kostnader	-1 322 803	-1 353 286	-1 383 228	-29 942	-1 129 076	-1 145 739	-16 663
Varav kapitalkostnader	-6 729	-5 781	-6 976	-1 195	-4 818	-5 829	-1 011
Summa Driftsbudget	-1 160 651	-1 202 100	-1 215 142	-13 042	-1 003 088	-1 008 107	-5 020
Avvikelse i %				-1,1%			-0,7%

Driftbudget netto per verksamhet/ansvar:

Driftbudget per verksamhet (tkr)

Verksamhet	Utfall 2020	Budget 2021	Prognos 2021	Avvikelse Budget vs Prognos 5	Budget Jan - Okt 2021	Utfall Jan - Okt 2021	Avvikelse Jan-Okt 2021
Barn och skolnämnd	-1 499	-1 681	-1 479	202	-1 401	-1 178	223
Övr politisk verksamhet	-381	-395	-384	12	-330	-318	13
Öppen förskola	-642	-431	-451	-20	-360	-353	7
Förskola	-367 458	-380 615	-388 570	-7 955	-317 878	-320 779	-2 901
Pedagogisk omsorg	-7 375	-7 456	-9 730	-2 274	-6 176	-8 059	-1 883
Fritidshem	-59 444	-64 258	-63 015	1 243	-53 707	-51 762	1 945
Förskoleklass	-46 583	-47 779	-46 855	924	-39 944	-38 875	1 069
Grundskola	-621 522	-661 962	-654 520	7 442	-551 932	-543 010	8 921
Grundskola Sär	-27 714	-20 326	-33 977	-13 651	-16 937	-28 673	-11 736
Sysselsättningsåtgärder	-344	-906	-1 328	-423	-758	-1 362	-604
Verksamhetsstöd	-27 322	-16 292	-14 833	1 459	-13 665	-13 738	-74
Summa netto	-1 160 284	-1 202 100	-1 215 142	-13 042	-1 003 088	-1 008 107	-5 020

Kommentarer till driftbudget per verksamhet

Driftbudget per verksamhet visar nettokostnader per verksamhet enligt den verksamhetsindelning som används i kommunens redovisning och som underlag för den offentliga statistiken. Det är även på verksamhetsnivå som fördelning av resurser sker från kommunfullmäktige till nämnd enligt kommunens gällande styrmodell. Här redovisas budget och utfall per verksamhetsområde utan hänsyn till huvudmannaskap. Verksamheten grundskola innefattar kostnader för såväl de kommunala skolorna (kostnader för undervisning, läromedel, skolmåltider, elevhälsa, lokaler m.m.) som för köp av skolplatser hos fristående skolor och andra kommuner, samt kostnader för skolskjuts och annan myndighetsutövning i grundskolan.

Verksamhet förskola -8 mnkr

Underskottet i förskolan är hänförligt till ett högre barnantal än beräknat, samt kompensation till fristående förskolor (-7 mnkr) för underskott i den kommunala verksamheten 2018–2020.

Andelen barn i fristående regi har ökat under året, vilket påverkat organisationen för förskolan i egen regi som inte fullt ut klarar en ekonomi i balans vilket också bidrar till underskottet (-1 mnkr).

Verksamhet pedagogisk omsorg -2,3 mnkr

Antalet barn i pedagogisk omsorg (familjedaghem) på dagtid är något fler än budgeterat, medan antalet inskrivna barn i omsorg på tid då förskola och fritidshem inte erbjuds ("nattomsorg") har varit något färre än beräknat.

Verksamhet förskoleklass, grundskola och fritidshem +9,6 mnkr

Överskottet inom verksamhet grundskola är framförallt hänförligt till att antalet elever i grundskola kraftigt understiger befolkningsprognosen från hösten 2021 samt att betydligt färre elever än budgeterat är inskrivna i fritidshemmet. Det lägre elevantalet innebär lägre kostnader för nämnden i form av utbetald barn- och elevpeng (+15 mnkr), samtidigt som det påverkar den kommunala organisationen i egen regi som inte fullt ut når en ekonomi i balans under året (-4,5 mnkr).

Drygt 5 mnkr av överskottet är hänförligt till felbudgeterade skolskjutskostnader för grundsärskolan) där kostnaden budgeterats på verksamhet grundskola, men utfallet belastar verksamhet grundsärskola (se vidare under verksamhet grundsärskola nedan).

Resultatet påverkas också av kompensation till fristående grundskolor för underskott i den kommunala verksamheten 2018–2020 (-8 mnkr).

Verksamhet grundsärskola -13,6 mnkr

Ca 7 mnkr av det totala underskottet beror på att skolskjutskostnaderna (ca 5 mnkr) felaktigt budgeterats på verksamheten grundskola medan utfallet 2021 belastar verksamhet grundsärskola. På grund av att fler elever tagits emot i grundsärskolan under året har skjutskostnaderna ökat (ca 2 mnkr), men också kostnaderna för elevpeng och s.k. "nivåpeng" / tilläggsbelopp.

Driftbudget per ansvar (tkr)

Ansvar	Budget 2021	Prognos 2021	Avvikelse Budget Prognos 5	Budget Jan - Okt 2021	Utfall Jan - Okt 2021	Avvikelse
Förvaltningschef och gemensamt stöd BSN (60001)	-6 553	-4 211	2 342	-5 462	-3 194	2 268
Barn & Elevadministration BSN (60002)	-1 042 109	-1 044 425	-2 316	-868 531	-864 618	3 913
Kansli, tillsyn, nämnd BSN (60003)	-12 534	-10 428	2 105	-10 456	-7 934	2 522
S:a 600 Hemkommun	-1 061 196	-1 059 064	2 132	-884 450	-875 746	8 704
Myndighetsutövning Skolchef Grundskola (60112)	-67 235	-69 778	-2 542	-56 032	-57 287	-1 255
Myndighetsutövning Skolchef Förskola (60113)	-6 993	-7 152	-158	-5 830	-5 952	-122
Modersmål, studiehandledning (60114)	-8 378	-8 223	155	-7 275	-7 333	-58
Myndighetsutövning Elevhälsan BSN (6016)	-58 298	-62 810	-4 512	-48 637	-50 279	-1 643
S:a 601 Gemensam stödverksamhet	-140 904	-147 963	-7 058	-117 774	-120 852	-3 078
Grundskolan Egen regi (612)	0	-4 476	-4 476	-452	-9 857	-9 405
Förskolan Egen regi (613)	0	-3 520	-3 520	-314	-2 811	-2 497
S:a 61 Enheter egen regi	0	-7 996	-7 996	-766	-12 668	-11 902
Verksamhetsstöd Egen regi (6200)	0	-737	-737	-21	-21	0
Elevhälsan Egen regi (6206)	0	618	617	-77	1 179	1 256
S:a 620 Verksamhetsstöd egen regi	0	-120	-120	-98	1 159	1 256
6 Barn- och Skolnämnd	-1 202 100	-1 215 142	-13 042	-1 003 088	-1 008 107	-5 020

Sammanfattning resultat per Ansvar

Ansvar 600 Hemkommun består av kostnader för förvaltningsledning, arvoden till barn- och skolnämnd, nämndadministration och registratur, viss övergripande myndighetsutövning såsom barn- och elevadministration, tillsyn av fristående förskoleverksamhet, utbetalning av bidrag till fristående utförare m.m.

Överskott inom ansvar förvaltningschef och kansli är framförallt hänförligt till personalvakanser, lägre ersättningar till förtroendevalda till följd av digitala möten.

Underskott på ansvar 60002 avser kostnader för utbetalning av bidrag/"peng" till samtliga utförare av förskola och skola. Att ansvaret uppvisar underskott beror på kompensationen på ca 15 mnkr till fristående utförare. Utan denna utbetalning skulle ansvaret redovisa överskott p.g.a. lägre elevtal i grundskola och fritidshem.

Ansvar 601 Gemensam stödverksamhet består av nettokostnader för gemensam myndighetsutövning som omfattar alla barn och elever oavsett huvudmannaskap. Det gäller t. ex skolskjuts, modersmålsundervisning, elevhälsans myndighetsutövning i form av beslut om tilläggsbelopp, nivåpeng m.m.

Underskottet inom central myndighetsutövning är hänförligt till högre kostnader än beräknat för skolskjuts, samt kostnader tilläggsbelopp/verksamhetsstöd och nivåpeng för elever i grundsärskolan.

Ansvar 612/613 Förskola och grundskola i egen regi: Prognosen för förskolor och grundskolor i kommunal regi visar i prognos per oktober ett underskott på -8 mnkr, vilket är en försämring med 2,4 mnkr jämfört med föregående prognos. Orsaken är dels vidtagna åtgärder för ekonomi i balans, men också budgettillskott från Coronapaketet "Nystart Norrtälje".

Ansvar 620 verksamhetsstöd till egenregi redovisar en sammanlagd prognos på -0,1 mnkr.

Resultaträkning detaljerad (tkr)

Konto	Utfall 2020	Budget 2021	Prognos 2021	Avvikelse budget vs Prognos 5	Budget Jan – Okt 2021	Utfall Jan - Okt 2021	Avvikelse Jan - Okt
Försäljningsintäkter	2 121	1 898	1 904	6	1 582	1 577	-4
Taxor och avgifter	54 175	56 799	54 918	-1 882	47 333	45 772	-1 561
Bidrag, statsbidrag	77 005	63 723	80 781	17 058	53 103	64 001	10 898
Momsersättning	22 823	23 335	24 999	1 664	19 446	21 087	1 641
Övriga intäkter	6 027	5 431	5 485	54	4 526	5 195	669
Summa Intäkter	162 151	151 186	168 086	16 900	125 988	137 631	11 643
Kostnader							
Lämnade bidrag		-30	-46	-16	-25	-42	-17
Köp verksamhet	-399 013	-418 863	-444 723	-25 860	-349 288	-366 565	-17 277
Personalkostnader	-649 130	-659 882	-661 659	-1 777	-551 641	-553 085	-1 444
Lokal och markhyror	-119 357	-118 492	-119 116	-623	-98 744	-99 257	-514
Fastighetskostnader	-1 348	-1 338	-1 153	185	-1 115	-919	196
Övr verksamhetskostn.	-45 740	-46 211	-42 389	3 823	-37 865	-32 240	5 626
Skolskjuts & övr transp.	-35 766	-34 027	-37 548	-3 521	-28 378	-30 399	-2 021
Avskrivning	-6 729	-5 781	-6 976	-1 195	-4 817	-5 829	-1 011
Övriga kostnader	-65 719	-68 662	-69 619	-958	-57 201	-57 403	-201
Summa Kostnader	-1 322 802	-1 353 286	-1 383 228	-29 942	-1 129 076	-1 145 739	-16 663
Summa Netto	-1 160 651	-1 202 100	-1 215 142	-13 042	-1 003 088	-1 008 107	-5 020

Kommentarer till resultaträkning detaljerad

Stor avvikelse föreligger inom statsbidragsintäkterna då dessa är svåra att budgetera. Det är vid budgetläggning inte alltid känt vilka statsbidrag som kommer att kunna sökas, eller kommer att beviljas under året. Intäkterna omfattar sökbara riktade statsbidrag samt tillfälliga statsbidrag som betalas ut utan ansökan (t ex. den tillfälliga förstärkningen för skolväsendet) samt ersättning för sjuklönekostnader.

Underskottet på taxeintäkter är hänförligt till intäkter som felaktigt budgeterats som taxeintäkt av elevhälsan, men som redovisats som övrig intäkt. De taxeintäkter som avser barnomsorgsavgifter (taxa för förskoleverksamhet och fritidshem) som är den absolut största delen av budgeterade taxeintäkter (57 mnkr) redovisar en avvikelse på mindre än 0,1 mnkr.

Underskottet inom köp av verksamhet beror på utbetalningen av kompensationen på 15,4 mnkr för underskott i egenregin 2018–2020, högre andel barn i fristående förskola och högre kostnader för "nivåpeng"/tilläggsbelopp. Prognosen tar även hänsyn till kommande utbetalningar av tillkommande statsbidrag samt för Coronapaketet "Nystart Norrtälje" som betalas ut i november, ca 4 mnkr.

Underskott inom transporter och resor är framförallt hänförligt till ökade skolskjutskostnader i grundsärskolan.

Förslag till åtgärder för budget i balans

Inga särskilda åtgärder för budget i balans föreslås i denna månadsrapport, utöver de åtgärder som sedan tidigare beslutats på förskole- och skolenhetsnivå.

Volymer

Volymererna följer i huvudsak tidigare prognoser.

Förskola 2021 Antal inskrivna barn (folkbokförda)	Egen regi	Fristående	AK	Summa
Utfall mars	1 569	1 390	38	2 997
Utfall november	1 445	1 366	29	2 840
Utfall jan-nov (medel)	1 475	1 352	33	2 860
Andel per regi (utfall)	51,6%	47,3%	1,2%	100,0%
Budget helår (snitt)	1 540	1 267	45	2 852
Prognos 5 2021	1 480	1 355	35	2 870
Differens Utfall - budget				+18

Pedagogisk omsorg	Dagomsorg Fristående	Nattomsorg Fristående	Nattomsorg kommunal	Summa
Utfall mars	79	12	8	99
Utfall november	71	15	11	97
Utfall jan-nov (medel)	75	12	10	97
Budget 2021	68	17	8	93
Prognos 5 2021	75	12	11	98
Differens Utfall - budget				+5

F-klass & Grundskola Antal elever (folkbokförda)	Egen regi	Fristående Norrtälje	Annan kommunal	Fristående utanför	Summa
Utfall mars	4 925	1 470	109	46	6 550
Utfall november	4 895	1 538	105	57	6 595
Utfall jan-nov (medel)	4 915	1 500	109	46	6 571
Andel per regi (utfall)	74,8%	22,8%	1,7%	0,7%	100%
Budget helår 2021	5 015	1 504	110	49	6 678
Prognos 5 2021	4 915	1 500	110	45	6 570
Differens utfall-budget					-108

Grundsärskola Antal elever (folkbokförda)	Egen regi	Fristående Norrtälje	Annan kommunal	Fristående utanför	Summa
Utfall mars	48	11	2	3	60
Utfall nov	55	18	1	0	74
Utfall jan-nov (medel)	51	14	2	2	68
Andel utfall	74,6%	20,7%	2,3%	2,4%	100%
Budget helår 2021	37	13	1	0	51
Prognos 5 2021	52	15	2	1	70
Differens utfall-budget					19

Fritidshem Antal elever (folkbokförda)	Egen regi	Fristående	Annan Kommun	Summa
Utfall mars	1 941	713	76	2 730
Utfall november	2 090	808	75	2 973
Utfall jan-nov (medel)	1 997	737	76	2 810
Andel per regi (utfall)	71,1%	26,2%	2,7%	100,0%
Budget helår 2021	2 375	821	86	3 282
Prognos 5 2021	1 995	735	75	2 805
Differens utfall-budget				-477

Risicanalys

Utvecklingen av pandemisituationen och det snabbt föränderliga smittläget utgör en fortsatt risk i verksamheten.

Kommunala förskolor och grundskolor kommer inte fullt ut nå en budget i balans under 2021 trots det ramtillskott och de tillfälliga statsbidrag som erhållits under året. För de kommunala förskoleenheterna beräknas ett sammanlagt underskott på ca 1 mnkr som framförallt beror på att antalet barn i kommunal regi blev lägre än beräknat.

Underskottet i den kommunala grundskolan beror dels på att andelen elever i kommunal regi minskade något under året, dels på att antalet elever i åldersgruppen kraftigt understeg befolkningsprognosen från hösten 2021. Avvikelsen uppgår till drygt 100 elever. Det har medfört att de kommunala skolenheterna budgeterat med för höga kostnader i förhållande till faktiska intäkter. Det innebär också att underlaget för centrala stödfunktioner blir lägre. Även mindre förändringar i barn- och elevtalet på en skolenhet kan få svåra ekonomiska konsekvenser för enheten, då det ofta inte är möjligt att anpassa klasstorlekar och personalresurserna proportionellt mot minskat elevtal.

Det ekonomiska läget i de kommunala förskolorna och skolorna är därför fortsatt mycket ansträngt. Prognosen för egenregin har förbättrats under året tack vare åtgärder för att anpassa organisationen och budgettillskott i form av statsbidrag och det kommunala "Coronapaketet". Men detta har inte varit tillräckligt för att kompensera för den strukturella problematik som många skolor befinner sig i när det gäller förmågan att anpassa organisationen till faktiskt elevantal.

Underskott i egenregin innebär också att barn- och skolnämnden kan komma att behöva kompensera fristående utförare av förskola och skola motsvarande det kommunala underskottet. Enligt nuvarande prognos blir compensationen ca 1,6 mnkr, men behöver analyseras och beräknas noga i samband med årsbokslut. Beloppet är inte inräknat i årsprognosen på -13 mnkr.

Verksamhet (egen regi)	Prognos resultat	Beräknad compensation fristående utförare
Förskola	-1 mnkr	0,5 mnkr
Grundskola (inkl. förskoleklass och fritidshem)	-4,5 mnkr	1,1 mnkr
Grundsärskola	+1,0 mnkr	0 kr

Slut